

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından her ayın 3'ünde, Tüketici Fiyat Endeksi ile Yurt içi Üretici Fiyat Endeksi oranları açıklanmaktadır. Tüketici fiyat endeksi (TÜFE), hane halklarının tüketimine yönelik mal ve hizmet fiyatlarının zaman içindeki değişimini ölçen endekstir. Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) ise; ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurt içinde satışa konu olan ürünlerin, üretici fiyat değişikliklerini ölçen fiyat endeksidir. Yani, TÜFE tüketicilerin, tükettiği ürünlerin fiyatlarındaki artışı, ÜFE ise yurt içinde satılan ürünlerin fiyatlarındaki artışı göstermektedir. Üretim fiyatlarındaki artış, tüketime sunulan ürünlerin fiyatlarına da doğrudan yansımaları nedeniyle TÜFE/ÜFE makasının çok açık olması ekonominin dengeleri ile bağdaşan bir durum değildir. Ancak ülkemizde özellikle son yıllarda TÜFE/ÜFE oranları arasındaki makasın hızlı bir şekilde açıldığı görülmektedir. Aşağıdaki tabloda Ak Partinin iktidara geldiği 2002 yılından günümüze kadar gerçekleşen TÜFE/ÜFE oranlarına baktığımızda, son yıllarda enflasyonun çok büyük artışlar kaydettiği, enflasyondaki büyük artışlara bağlı olarak da TÜFE/ÜFE makasının açılarak cumhuriyet tarihi rekorları kırdığı görülmektedir. Buna göre;

Yıl	TÜFE Dönem Sonu, Yıllık Değişim	Yİ-ÜFE Dönem Sonu, Yıllık Değişim	Fark
2002	29,75	30,84	1,09
2003	18,36	13,94	-4,41
2004	9,35	13,84	4,49
2005	7,72	4,54	-3,18
2006	9,65	11,58	1,93
2007	8,39	5,94	-2,45
2008	10,06	8,11	-1,95
2009	6,53	5,93	-0,60
2010	6,40	8,87	2,47
2011	10,45	13,33	2,88
2012	6,16	2,45	-3,71
2013	7,40	6,97	-0,43
2014	8,17	6,36	-1,81
2015	8,81	5,71	-3,10
2016	8,53	9,94	1,41
2017	11,92	15,47	3,55
2018	20,30	33,64	13,34
2019	11,84	7,36	-4,48
2020	14,60	25,15	10,55
2021	36,08	79,89	43,81
2022/Ocak	48,69	93,53	44,84
2022/Şubat	54,44	105,01	50,57

Tabloda açıkça görüldüğü gibi 2002 yılından 2018 yılına kadar tüketici enflasyonu oranları %10'lar civarında iken, TÜFE/ÜFE makası da 1 ile 5 bandında değişkenlik göstermektedir. Ancak 2018 yılına gelindiğinde tüketici enflasyonu 20'lerin üzerine çıktığı gibi TÜFE/ÜFE bu makası da % 13'e kadar yükselmiştir. 2019 yılında enflasyonunun düşüşüne bağlı olarak bir miktar azalan TÜFE/ÜFE farkı, 2020 yılında yeniden % 11'e çıkmıştır.

2021 yılında, tüketici enflasyonu son 20 yılın en yüksek seviyesi olan %48,69'a çıkarken, yıllık TÜFE/ÜFE farkı makası ise Cumhuriyet tarihi rekoru kırarak %43,81 olmuştur. Bunun yanında, OECD'nin 2021 yılı enflasyon oranlarına göre yaptığı sıralamada Türkiye, OECD üye ülkeleri arasında son sıralarda yer almıştır. Türkiye 2021 yılındaki %36.08'lik enflasyonla maalesef OECD ortalamasının 6 katı enflasyona çıkmıştır. Aynı dönemde Fransa'da enflasyon %2.75, İtalya'da %3.89, Almanya'da ise %5.3 olarak açıklanmıştır.

03.03.2022 tarihinde ise TÜİK tarafından, 2022 yılı Şubat ayı TÜFE oranı %54,44, ÜFE oranı ise %105,01 olarak açıklanmıştır. Bağımsız araştırma grubu ENAGrup tarafından yapılan açıklamaya göre ise Şubat ayı TÜFE oranı %123,80'dir.

Yani Ak Partinin iktidara geldiği 2002 yılında TÜFE % 29,70, ÜFE % 30,80 iken TÜFE/ÜFE farkı %1,10 iken, 20 yıl sonra 2022 yılında ise TÜFE %54,44, ÜFE %105,01'e çıkarak TÜFE/ÜFE farkı makası %50,57'ye fırlamıştır.

Bugün 20 yıl öncesine göre, TÜFE 2 kat, ÜFE 3 kat, TÜFE/ÜFE farkı ise 51 kat artmıştır.

Üstelik TÜİK, Ocak ayında hesaplamada tüketici enflasyonunun düşük gösterebilmek için, son iki ayda fahiş oranlarda zam artışı yapılan kira, su, doğalgaz ve elektrik faturalarının da yer aldığı konut harcamalarının sepetteki oranını % 15.36'dan, % 14.11'e ve alkollü içecekler ve tütünün ağırlığını da % 4.88'den, % 4.31'e düşürmüştür.

Bu şekilde TÜİK "İSTATİSTİK OYUNLARI" ile gerçek enflasyonu düşük göstererek tek adam rejiminin beceriksizliğini örtmeye çalışmakta, bu şekilde de dar gelirli emeklileri, işçileri, memurları ve esnafları mağdur etmeye devam etmektedir.

Her ne kadar tek adam rejimince, TÜİK'in kağıt üzerinde düşük çıkardığı TÜFE rakamlarına bağlı olarak yılbaşında memur ve memur emeklilerinin aylıklarına % 29,97, SSK'lı ve Bağ-Kur'lu emeklilerin aylıklarına % 25.47, asgari ücrete ise % 50 oranında zam yapılmış olsa da, emekliler, işçiler, memurlar ve esnaflar fiili gerçek enflasyon karşısında ezilmişlerdir. Dar gelirli emeklilerin maaş ve ücretlerine yapılan bu zamlar, daha ellerine geçmeden iğneden ipliğe yapılan her şeye yapılan zamlar ile erimiştir.

Ocak 2022 itibariyle, Birleşik Kamu İş tarafından yapılan açıklamaya göre; bir yılda, ekmek, un, bulgur, makarna fiyatları % 76,1, et-balık fiyatları % 71,14, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatları % 73,2, yağ fiyatları % 80,2, meyve fiyatları % 96,9, sebze fiyatları % 167,7, bakliyat fiyatları ise % 94,1 oranında zamlanmıştır. Bunu yanında Tek adam rejimince 1 Ocak'tan itibaren elektriğe % 50 ile % 130 arasında, doğalgaza %

60699

25, motorine % 59,5, benzine %49,5 oranında zam yapılmıştır. 1 Ocak itibariyle başlayan zam yağmurunun ilerleyen zamanda da devam edeceği çok açıktır. Bugün geldiğimiz noktada ekonomik buhran derinleşmiş, işçi, emekli, memur ve esnaf çok daha fazla yoksullaşmıştır.

Ülkemizde 2018 yılında bu yana, 3 Hazine ve Maliye Bakanı, 3 de TÜİK Başkanı değiştirmiştir.

24.11.2015-10.07.2018 tarihleri arasında **Naci Ağbal**,

11.07.2018-10.11.2020 tarihleri arasında **Berat Albayrak**,

10.11.2020-02.12.2021 tarihleri arasında **Lütfi Elvan**,

2 Aralık 2021 tarihinde de **Nureddin Nebati**, yeni Hazine ve Maliye Bakanı olarak atanmıştır.

TÜFE/ÜFE farkı rekorlarının kırıldığı son iki yılda, tek adam rejimince üç TÜİK başkanı görevden alınarak dördüncü TÜİK başkanının ataması yapılmıştır. TÜİK, dikiş tutmamaktadır. Bu durumda tüketici enflasyon artışı, rekor kıran TÜFE/ÜFE farkı ile TÜİK başkanlarının değiştirilmesi arasında doğru orantı vardır. Buna göre;

18.04.2019-22.05.2020 tarihleri arasında **Yinal Yiğın**,

22.05.2020-15.02.2021 tarihleri arasında **Muhammed Cahit Şirin**,

02.03.2021-28.01.2022 tarihleri arasında **Sait Erdal Dinçer**,

28 Ocak 2022 tarihinde de **Erhan Çetinkaya**, yeni TÜİK Başkanı olarak atanmıştır.

TÜİK'in en son görevden alınan başkanı Sait Erdal Dinçer, "...Enflasyon hesabında ben 84 milyona karşı sorumluyum, bir yanılsa imza atarsam 84 milyonun hakkını yemiş olurum. Biliyorsunuz, milyonlarca çalışan bizim açıkladığımız enflasyona göre zam alıyor. Şimdi o insanların adeta geliriyle oynamak, hakkını yemek... Bunu yapmam, böyle bir sorumluluk altına girmem söz konusu olabilir mi?..." dedikten kısa bir süre sonra da Cumhurbaşkanı tarafından görevden alınmıştır.

Bu çerçevede;

- 1) 2002 yılında TÜFE % 29,70, ÜFE % 30,80 iken, 20 yıl sonra 2022 yılının Şubat ayında ise TÜFE %54,44'e ÜFE %105,01'e çıkarak son 20 yılın enflasyon rekorlarının kırılmasının sebebi nedir? Önergenin verildiği tarihten sonra da TÜFE/ÜFE artışı bekliyor musunuz? Artış bekliyorsanız ne kadar oranda bekliyorsunuz?
- 2) Halkın belini büken TEFE/TÜFE artışlarını durdurmak için neler yapmayı planlıyorsunuz? Son aylarda vatandaşları mağdur eden fahiş elektrik, doğalgaz, benzin, LPG, motorin, alkollü içeceklerle yapılan zamları ve ÖTV zamlarını geri almayı düşünüyor musunuz?
- 3) 2002 yılında TÜFE ile ÜFE arasındaki makas %1,1 iken, 2022 yılı Şubat ayı itibariyle TÜİK tarafından açıklanan TÜFE ile ÜFE arasındaki makasın cumhuriyet tarihi rekoru olan %51'lik bir orana çıkmasının nedeni nedir?

66694

- 4) 2022 yılı şubat ayı itibariyle %51'e ulaşan TÜFE -ÜFE farkı kapanmayacak mıdır?
- 5) TÜFE/ÜFE farkının nerdeyse 2 kata çıkması, makasın bu kadar açılması ekonominin temel prensipleriyle ve gerçeklerle örtüşmekte midir? Yoksa gerçek TÜFE rakamı % 54,44 değil de ÜFE gibi %100'lerin üzerinde midir?
- 6) Bağımsız araştırma grubu ENAGrup tarafından 03.03.2022 tarihinde yapılan açıklamada TÜFE oranı %123,80 olarak açıklanmıştır. TÜİK ile aynı ürünler üzerinden yapan ENAGrup'un TÜFE oranı ile TÜİK'in açıkladığı TÜFE oranı arasındaki %69,44'lük farkın nedeni nedir?
- 7) TÜİK'in açıkladığı TÜFE ile ÜFE arasında ortaya çıkan %51'lik makastan kaynaklanan maaş ve ücret artışlarının düşük kalması sonucu dar gelirliilerin ortaya çıkan zararlarını kim karşılayacaktır?
- 8) TÜİK'in son günlerde fahiş oranlarda zamlar yapılan kira, su, doğalgaz ve elektrik faturalarının da yer aldığı konut harcamalarının sepetteki oranını Ocak ayında % 15.36'dan, % 14.11'e, alkollü içecekler ve tütünün ağırlığını da % 4.88'den % 4.31'e düşürmesinin nedeni nedir?
- 9) 2020 yılından bu yana, üç defa değiştirilen ve dördüncüsü atanan TÜİK Başkanlarının değiştirilmesinin nedeni nedir?
- 10) 2021 yılında TÜFE ile ÜFE arasındaki farkın yaklaşık olarak 2 kat artmasının, TÜİK Başkanı'nın 2 yıl içinde 3 defa değiştirilerek dördüncüsünün atamasının yapılması ile ilgisi var mıdır?
- 11) Ülkemizde TÜİK'in açıkladığı gerçek dışı makyajlı enflasyon rakamları nedeniyle, dar gelirliilerin maaş ve ücretlerindeki artışlar çok yetersiz kalmış ve dar gelirliiler enflasyon karşısında ezilmişlerdir. Bu nedenle emekli, işçi ve memurların maaş ve ücretlerinde ÜFE oranı olan %100'ün üzerinde bir oranda zam yaparak bir iyileştirme yaparak dar gelirliilerin mağduriyetlerini gidermeyi düşünüyor musunuz?